

Civil szféra

Motiváció – Mozgássérülteket Segítő Alapítvány

A fogyatékos ember integráns része a társadalomnak, a fogyatékosága csak annyit jelent, hogy különböző technikai eszközöket kell, hogy használjon sérült funkciói kompenzálására, és igénybe kell vennie olyan szolgáltatásokat, amelyek segítik céljai megvalósításában, az elmélet gyakorlati végrehajtásában, mivel elképzelései, tevékenységei többsége csak külső segítséggel valósulhat meg. Önrendelkezési joga csak olyan mértékben realizálódik, amilyen mértékben ezt kikényszeríti a társadalomtól.

Az önálló életvitel felvállalása nem könnyű feladat, hiszen a fogyatékos embernek szembe kell fordulnia az eddigi társadalmi tradíciókkal, szerepelvárásokkal, fel kell vállalnia egy nagyon tudatos életvezetést, viselkedési formát, szembesülnie kell saját korlátaival, lehetőségeivel, képességeivel, tudnia kell jó vagy rossz döntéseket hozni, és azokért felelősséget kell vállalnia.

Képesnek kell lennie kapcsolatteremtésre, megfelelő kommunikációra, konfliktusmegoldásra, irányításra. Meg kell tanulnia gazdálkodni, önállóan, függetlennek lenni, mások által elismerten hozzájárulni a közösség értékeihez.

Az önálló életvitel tehát nem csak eszme, hanem tudatos életforma is. Elsősorban személyes életvezetés, amelyhez a fogyatékos ember igénybe veszi a társadalom által biztosított lehetőségeket és feltételeket, miközben folyamatosan tesz azért, hogy a feltételek bővüljenek, javuljanak.

Az Önálló Életvitel Mozgalomban a fogyatékos egyén küzd saját életminőségének javulásáért, miközben másokkal együttműködve közreműködik abban, hogy a többi fogyatékos ember számára is kedvező változások menjenek végbe a társadalomban.

Legfontosabb, hogy belső igénye legyen az egyénnek az egyenértékű, független életre, képes legyen dönteni arról, hogy felvállalja mindazt a küzdelmet, ami döntésével együtt jár. Vállalni kell a sikereket, a kudarcokat, a különféle megpróbáltatásokat, bizonyos esetekben a meg nem értést, feladni a kényelmes biztonságot, amit az addigi kiszolgált és kiszolgáltató helyzete nyújtott számára, vagyis felvállalni a jogot az élethez minden küzdelmével és szépségével. Az önálló életvitelhez vezető út talán legnehezebb szakasza eddig a döntésig eljutni, hiszen fel kell ismerje, hogy annak fejében, hogy van mit ennie, van hol lakjon, van ruhája és gondoskodnak róla, elveszik tőle annak a lehetőségét, hogy ő határozza meg mit egyen, milyen ruhát vegyen fel, milyen legyen a környezete, mikor milyen programot tervezzen magának.

Eddig a felismerésig nagyon nehezen lehet eljutni, megfelelő ismeretek és külső segítség nélkül semmiképpen nem megy, de még ennél is nehezebb annak a döntésnek a meghozatala, amely során az egyén az önálló életet választja.

A döntés meghozatala fordulópont a fogyatékos ember életében, de ha idáig eljutott, akkor az önálló élet kialakítása az előzőekhez képest egyszerűbb feladat.

Az önálló élet igénye olyan szükségleteket vet fel, amelyek kielégítése nélkül nem valósulhat meg ez az életforma. Az önálló élet belső és külső feltételeit a következőképpen lehet összegezni:

Az Önálló életvitel alapelveit elfogadva, annak megvalósulását segítő szolgáltatások biztosítására jött létre 1991 májusában a Motiváció Mozgássérülteket Segítő Alapítvány. Az alapítvány céljaként tűzte ki, hogy a szükségletek figyelembevételével, igények felkeltésével

olyan szolgáltatásokat hozzon létre és működtessen, amelyek a fogyatékos emberek mind teljesebb integrációját segítik elő. A feladat megvalósulása két síkon történt, egyrészt a célcsoportnak nyújtott szolgáltatások által, másrészt a szolgáltatást végző alapítványi munkatársakon keresztül, akiknek többsége maga is fogyatékos.

1991-től működik az Információs-Tanácsadó Iroda, 1992-ben kezdte meg működését a Szállító Szolgálat, 1993-ban indult a Speciális Munkaközvetítő Iroda és a Személyi Segítő Szolgálat, 1994-től működik az „Akadálymentes Környezetért” program, 1996 közepétől pedig beindult a Sérült Emberek Érdekérvényesítését Segítő Iroda működése is.

Információs Tanácsadó Iroda

Az Iroda tevékenysége rendkívül szerteágazó. A tanácsadói feladatok körébe tartozik minden olyan segítségnyújtás, amely az Irodához forduló egyének számára biztosítja mindazokat az információkat és készségeket, amelyek ismeretében közel kerülhetnek a problémáik megoldásához. A tanácsadói feladatokat sorstársi segítők végzik, akik szakmai felkészültségük mellett személyes élményeik, tapasztalataik segítségével még szélesebb körű, hitelesebb tanácsadást tudnak biztosítani. Feladataik körébe tartozik a különböző hatóságokkal, intézményekkel való kapcsolatfelvétel, ügyintézési problémákban való segítségnyújtás, okiratok kitöltésének segítése, kérvények megírása, illetve olyan esetekben, ha az adott ügy kompetenciakörön kívül esik, akkor a klienseket szakemberekhez irányítják. A tanácsadók feladata ezen kívül, hogy a különböző juttatásokhoz való hozzájutás lehetőségeiről és igénybeviteléről felvilágosítást adjanak, szükség esetén megfelelő címlistákkal segítsék a megoldást.

A tanácsadói tevékenység kiterjed nemcsak a fogyatékos egyénekre, hanem olyan személyekre is, akik munkájuk révén, vagy személyes kötelekeik által kapcsolatban vannak a fogyatékos személyekkel. Gyakorta megkeresik Irodánkat önkormányzati ügyintézők és más non-profit szervezetek munkatársai, tanácsot vagy információt kérve tőlünk. Hiteles szakmai munkánk eredményeként a Fővárosban működő számos szervezettel van igen szoros, napi kapcsolatunk, amelyben mindkét fél segítséget ad a másiknak.

Tanácsadói munkánk alapját információs rendszerünk biztosítja. A több mint 10 ezer adattal rendelkező adatbankunk segítségével hiteles, naprakész információkat tudunk nyújtani igen széles körben. Az adatállományunk szervezetek, juttatások, szolgáltatások adatait tartalmazza, igény szerint címlistákat biztosítunk a hozzánk fordulóknak. Az adatállomány nagy segítség mindazoknak az egyetemi, főiskolai hallgatóknak is, akik gyakorlati terepként keresik meg az Alapítványt, vagy diplomamunkájuk elkészítéséhez kérnek adatokat. (Eddig hárman írtak szakdolgozatot az Alapítvány tevékenységéről.)

Az Iroda tevékenységi körébe beletartozik az Alapítvány által készített különböző kiadványok szerkesztése, nyomdai előkészítése. Minden kiadványunk hiánypótló, a maga nemében egyedülálló szakmai anyag.

Szolgáltatásaink mindegyike a fogyatékos emberek társadalmi beilleszkedésének elősegítésére irányul, lehetőséget biztosít az egyénnek, hogy kellő információk birtokában megfelelő döntési helyzetbe kerüljön, amely lehetővé teszi, hogy a helyzetének megfelelően a legjobb megoldási lehetőséget vegye igénybe mindennapi problémáinak megoldásához.

Az Iroda szolgáltatásai:

- adatbankunk működtetése és folyamatos aktualizálása
- hazai és nemzetközi szervezetekkel kapcsolatépítés és -tartás
- bel- és külföldi szakmai anyagok gyűjtése és magyar nyelvre fordítása

- szakkönyvtár létrehozása és működtetése
- tanácsadás egyének számára
- tanácsadás szervezetek számára
- módszertan átadás
- terepgyakorlati lehetőségek biztosítása
- Fővárosi Önálló Életvitel Központként országos hálózat kiépítésében való részvétel, a Soros Alapítvány felkérésére és támogatásával
- az akadálymentes környezet kialakításához szakmai segítségnyújtás, tanácsadás

Kiadványaink:

- **„Akadálymentesen épített környezet”**, amely ajánlásokat, ismereteket tartalmaz kereskedelmi egységek kialakításához.
- **„Budapesti Városkalauz”**: négy füzetben jelent meg, amelyekben a főváros 13 kerületében lévő szolgáltatók, egészségügyi- és szociális-, művelődési- és oktatási-, illetve közintézmények közül azokról ad tájékoztatást, amelyek akadálymentesek.
- **„Fővárosi Szociális Kalauz (1995)”** és (1997), melyet a Fővárosi Önkormányzat felkérésére készítettünk el. A kiadvány szerkesztését, összeállítását, nyomdai előkészítését, a támogatók felkutatását az Alapítvány végezte el, illetve a benne szereplő adatok nagy része saját adatbankunkból származik. A terjesztési feladatokat is az alapítvány végezte.

Az Információs-Tanácsadó Iroda egyik kiemelkedő programja volt az „Első Magyarországi Kerekesszékes Divatbemutató” megszervezése és megrendezése a De juRe Alapítvánnyal közösen.

Speciális Munkaközvetítő Iroda

Az 1990. évi népszámlálás adatai szerint 368265 fogyatékos ember élt Magyarországon. Helyzetük, a társadalomba integrálásuk foka és milyensége a társadalom egészének viszonyát jellemzi az esélyegyenlőségük kérdéséhez.

Közismert tény, hogy a fogyatékos emberek többségének munkaerő-piaci esélyei jóformán nincsenek. Ennek oka többirányú:

Az állapotukból adódóan' már az iskolai képzések során hátrányos helyzetbe kerülnek, amely az idők folyamán csak halmozódik. A közlekedési lehetőségek, az akadálymentes épületek, a megfelelő segédeszközök hiánya fokozza halmozottan hátrányos helyzetüket, amelynek eredményeként alulképzetté válnak, nem rendelkeznek olyan készségekkel, ismeretekkel és lehetőségekkel hogy továbbléphessenek a munkaerőpiacra.

A közép-felsőfokú képzések legtöbbször számára elérhetetlen (pl.: nincsen számukra megfelelő kollégiumi ellátás).

Az enyhébb mértékben fogyatékos vagy később azzá vált személyek lehetőségei is rosszak a munkaerőpiacon, a gazdálkodó szervezetek nem szívesen alkalmaznak fogyatékos személyt, nem vállalják fel az alkalmazásukkal összefüggő plusz kiadásokat. Munkavégzésüket segítő eszközök szinte alig vannak a fogyasztási kínálatban.

A részükre nyújtott állami, társadalombiztosítási anyagi lehetőségek szűkössége még alapvető megélhetésüket sem biztosítja, e-miatt munkát vállalni. Az iroda az alábbi feladatokat teljesíti:

Tájékoztató: Szórólapok, ismertető, tömegkommunikációs eszközök igénybevételével mind szélesebb körbe megismertetni az Iroda tevékenységét, célkitűzését, eddig elért eredményeit.

Kapcsolattartás: Felvenni a kapcsolatot minden olyan szervezettel, amelyek hozzájárulhatnak a feladatok sikeres megvalósításához.

Hosszútávú együttműködések kialakítása a különböző típusú gazdálkodó szervezetekkel, a Fővárosi Munkaügyi Központ és kirendeltségeinek munkatársaival, különböző fogyatékosokkal foglalkozó érdekvédelmi és civil szervezetekkel.

Tanácsadás: Az Iroda feladata kétirányú: egyrészt segíteni a munkát keresőket abban, hogy minél felkészültebben kezdjenek a munkavállalásba, tisztában legyenek jogaikkal, lehetőségeikkel és kötelességeikkel, tudatosan vállalják a munkavállalói szerepet, másrészt kiválasztani a képességeiknek, képzettségüknek legmegfelelőbb munkalehetőséget, illetve igény szerinti képzésbe irányítani őket.

A munkáltatók számára nyújtott tanácsadási szolgáltatás fontos része feladatunknak, kellően felkészülve szívesebben fogadják az általunk kiközvetített egyént, tudják, mire számíthatnak egészségügyi és fizikai állapotát tekintve, milyen környezeti feltételeket kell, hogy biztosítsanak a fogyatékos személynek az egyenértékű munkavégzéshez.

Tréning: Önmenedzselési ismeretek elsajátítására.

Munkahely-feltárás: Hirdetések, személyes megkeresések és széleskörű kapcsolatépítés segítségével felkutatni azokat a gazdálkodó szervezeteket, akik potenciális munkaadók lehetnek. A feltárás kétirányú, egyrészt a munkáltató bejelentett igénye szerint keresni a megfelelő munkavállalót, másrészt a munkavállaló igényeihez igazodó munkalehetőségek felkutatása.

Munkaközvetítés: Tevékenységi folyamata: regisztráció, személyes beszélgetés, munkahelyre történő kiajánlás, a munkaadó és munkavállaló közti kapcsolat létrehozása.

Kísérés: Bizonyos esetekben a sikeres munkaközvetítéshez szükség van a két fél közötti kommunikáció segítésére, a munkavállaló megerősítésére. Ennek a feladatnak a megoldásához szükség van az első találkozásnál egy harmadik személy jelenlétére.

Utógondozás: A munkavállaló zökkenőmentes beilleszkedése érdekében szükség van a munkavállaló nyomon követésére.

A foglalkoztatása során felmerülő, akár személyi, akár technikai problémák megoldásában időnként külső segítségre van szükség, amelyet az utókövetéssel megbízott munkatárs tanácsai, konfliktusmegoldó közreműködése jelent. A munkahely megtartásának igen fontos része az utókövetés.

Egyéni esetkezelés, esetmegbeszélés: A kliens munkavállalási szándéka mellett a kapcsolatfelvételt követően egyéb problémák is felszínre kerülhetnek, amelyek kezelésére, megoldására irányuló segítségnyújtásra is szükség van. Ennek érdekében igénybe veszi az Iroda az alapítvány által működtetett egyéb szolgáltatásokat, velük együtt közösen tesznek erőfeszítést arra, hogy mindezeket csökkentsék vagy megoldják, szükség esetén a megfelelő szakirányú ellátásra átirányítsák az ügyfelet.

Foglalkoztatás: A Speciális Munkaközvetítő Iroda alkalmazásában álló munkatársak többsége a célcsoportok tagja. A feladatok még jobb megvalósításában a megfelelő képzettség mellett komoly szerepe van a személyes érintettségüknek is.

Kiadvány: Népszerű kiadvány összeállítása munkáltatók és munkavállalók számára a munkavállalást érintő kérdésekről.

Személyi Segítő Szolgálat

A Motiváció Mozgássérülteket Segítő Alapítvány a fogyatékos emberek társadalmi beilleszkedésének segítésére jött létre. A Fővárosi Önkormányzat anyagi támogatásával 1993. októberében lehetőség nyílt alapítványunknak arra, hogy beindítson egy olyan újszerű

szolgáltatási formát, amely a súlyosan fogyatékos, önmaguk ellátására nem képes egyének ellátására irányul.

Ez a tevékenységi terület a Személyi Segítő Szolgálat.

A szolgálat által lehetőség nyílik

az egyénnek:

- az önállóbb életre, nagyobb életviteli szabadságra
- szakszerű, személyre szabott ellátásra
- az intézményi elhelyezés vagy kórházi elhelyezés elkerülésére

a családtagoknak:

- terheik csökkentésére
- munkába állásra, ezáltal anyagi helyzetük javítására.

A segítők tevékenysége három fő feladatcsoportra osztható:

A szolgáltatás magában foglalja a szakápolói, gondozási, személyi segítségi tevékenységeket, elősegítve általuk az egyén állapotának szinten tartását, esetleges javítását.

1. Ápolási feladatok

a) önmaga ellátására nem képes, vagy súlyosan fogyatékos emberek állapotából adódó egészségügyi ellátások

b) az állapotukból adódó járulékos betegségek ellátása

c) szükség esetén akut problémák ellátása

d) prevenció: akut problémák kialakulásának megelőzése, állapotromlás megakadályozása

e) rehabilitáció: állapot szinten tartása vagy javítása, új képességek, tudások megszerzésének elősegítése.

2. Szociális (részben egészségügyi) gondozási feladatok

- étkeztetés, ebédhordás, főzés, mosogatás, takarítás, mosás-vasalás, ágyneműcsere, gyógyszerfelíratás, -kiváltás, bevásárlás a segített nélkül, ügyintézés a segített nélkül.

3. Személyi segítség

A személyi segítség alapelve: nem az igénybevevő helyett végezzük el a feladatokat, hanem a vele közösen kialakított és megvalósított rend szerint. Ehhez a Személyi Segítő Szolgálat megteremti a feltételeket, és a fogyatékos egyén aktívan közreműködik a feladatok megvalósításában.

A szolgáltatás célcsoportja: egyedül, vagy családban élő, önmaga ellátására nem képes, súlyosan fogyatékos látás-, hallás-, mozgássérült vagy halmozottan fogyatékos személyek. A korcsoportot tekintve elsőbbséget élveznek a fiatal, aktív korúak, de a szolgáltatás az idősebb korosztályok számára is igénybe vehető.

Sérült Emberek – Érvényesítését Segítő Iroda

A Motiváció Alapítvány 1996 júniusában hozta létre a Sérült Emberek Érvényesítését Segítő Irodáját. Az Iroda elsődleges célkitűzése a fogyatékos emberek társadalmi esélyegyenlőségének elérése.

A Motiváció Alapítvány fennállása óta (1991) folyamatosan térképezi fel a főváros területén a mozgássérültek környezeti akadályait, egyre több helyen indítványozza, hogy legyen lekerített járdaszegély, rámpa és kijelölt parkolóhely. A vak emberek közlekedését elősegítendő hangos jelzőlámpák telepítése, valamint a hallássérültek esetében a jelzőkutyák segédeszközként történő elismertetése is feladatunk.

Több éves tevékenység és számos megkeresés alapján vált bizonyossá, hogy a sérült embereket már alapvető emberi jogok gyakorlása esetén is többféle hátrány, diszkrimináció éri, pl: a mikro-, makró környezeti akadályok, a segédeszközökhöz való hozzáférés, az integrált oktatás és a munkaerőpiacon való részvétel tekintetében.

Az Alapítvány egy-egy egyéni hátrány kiküszöbölése során azt az általános tapasztalatot szűrte le, hogy nem elegendő a problémák alkalmankénti felvetése, hanem a-lapos tényfeltáró, gyűjtő és dokumentáló munkával lehet eredményeket elérni. Az egyéni ügyek mögött egy sor olyan probléma húzódik meg, mely érinti a hasonló egészségkárosodással rendelkező egyének csoportjait, és így általánosítható.

Az Iroda az egyéni esetek gyűjtésével, rendszerezésével, a problémák elemzésével, a hátrányok leküzdése érdekében intézkedéseket, jogorvoslati javaslatteteleket dolgoz ki, és az illetékes intézmények, szervezetek és szervek felé továbbítja azokat. A tényfeltáró, gyűjtő munkáját a sérült emberek aktív részvételével végzi, hiszen az általuk leírt, elmondott esetek képezik az adott hátrányos helyzetre vonatkozó ismereteket, a szükségletek táráit.

Az Iroda a sérült embereket ért diszkrimináció sikeres leküzdése érdekében kapcsolatot tart fenn és együttműködést alakít ki a sérült emberek érdekképviselői szervezeteivel. Érdekvédelemtevékenységét szakemberek segítségével végzi (szociálpolitikusok, gyógypedagógusok, jogászok, közgazdászok, építészek, mentálhigiénés szakemberek és szociális munkások).

A sérült emberek által közvetített esetek kezelése az Iroda esetkezelési szabályzata szerint történik. Ez alapján a problémával jelentkező személy kívánsága szerint ügyében névtelen maradhat.

A problémákat írásban és telefonon is lehet jelezni. Az Iroda munkatársai szükség esetén felkeresik a panaszost, és ügyéről írásos dokumentációt készítenek. A dokumentációban foglalt személyes adatokat az adatvédelmi törvényeknek megfelelő módon, ügyének személyes vonatkozásait pedig a Szociális Munka Etikai Kódexének előírása szerint (diszkréció és titoktartás) kezeli az Iroda. Az egyéni problémák feltárásában, a jogorvoslatban és a témában jártas szakemberek állnak rendelkezésre.

Az Iroda azzal, hogy a társadalom, a hivatalos intézmények, szervek és szervezetek felé közvetíti a sérült emberek hátrányos helyzetéből adódó problémákat és ezekre jogorvoslati javaslatokat dolgoz ki, olyan híd szerepét kívánja betölteni, mely összeköti a sérült emberek kisebbségi csoportjait a többségi társadalom csoportjaival.

Az Alapítvány minden szolgáltatása ingyenesen vehető igénybe, ennek legfőbb indoka, hogy a célcsoport számára nyújtott szolgáltatásnak többsége a helyi önkormányzatok és az állami szervezetek által biztosítandó feladatok közé tartozik, ennél fogva a törvényi lehetőségek igénybevitelével különféle szerződéses viszonyok a-lapján finanszírozott a költségek egy része. A másik (a nagyobbik) részét különféle pályázati források, támogatások és adományok biztosítják.

A Motiváció Mozgássérülteket Segítő Alapítvány Címe:
1053 Bp., Henszlmann I. u. 9.
Tel: 117-4417